Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Alas marxilaisuus!

Numero 21

Kansanliikkeen äänenkannattaja

26. V. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Tampere

Tampereen tapahtumat osoittivat kuin salamanvalossa, miten pilvittynyt valtiollinen taivas jälleen on. Vuodesta 1930, suuren Lapuannousun päiviltä saakka, on punarintama uudelleen pullistautunut, ja kiitos raukkamaisen, selkärangattoman plooturintamalaisuuden, onnistunutkin siinä melko hyvin tuloksin. Nyt se oli katsonut ajan tulleen koittaa kepillä jäätä, ja punariepuaset [illegible] Tampereella, kaiken sitä edeltäneen tunnetun liputuskieltohistorian toukok. 16 p:ltä huomioonottaen, olikin järjestetty niin pirullisesti, että se ei puuttunut enää hituistakaan ent. Kullervo Mannerin poliittisista dekoratioista.

Meillä on merkillinen lain kirjain. Kun tässäkin ilmeisesti tapahtui mitä iljettävin valtakunnanlipun häpäisy — siniristi kun asetettiin "suojaamaan" uhmamielessä hulmutettuja punavaatteita — niin lain kirjain meillä ei voi sille mitään. Viranomaiset eivät voi mitään. Maaherra "ei voi" mitään. Mutta on jotain, joka voi. Isänmaallisen miehen omatunto. Eversti Pajarin päättäväinen teko käyttää kerrankin suojeluskuntajärjestöä sen oikeaan tarkoitukseensa ja aloittaa tämä toiminta upseerikomppanialla, on uusin loistokohta viime vuosien miehentekojen sarjassa.

Tietysti nyt laskelmaherrat — kuten heti jo sanomalehdistöstäkin on voitu huomata — "valittelevat" "järjestyshäiriötä" ja huokailevat "syyllisten" puolesta, jotka joutuvat "valitettavasti rangaistaviksi". Sellaista farisealaisuuttahan se aina on ollut. Mutta eikö jo olisi aika nousta rehellisesti ja tinkimättömästi kerrankin tukemaan niitä tekoja, jotka kansan herättämiseksi yli lain kirjaimen ovat välttämättömiä, ja niitä miehiä, jotka näyttävät miehen kurssia? Eikö jo ole aika huutaa halki maan tinkimätön vaatimus: maailmanvallankumouksen symbooli, verenpunainen vaate ei saa enää laillisestikaan liehua tässä maassa.

Muuten, oletteko huomanneet vertauskohtia. Kun Lapualla poistettiin punaiset paidat, "suhtautui" osa korkeampaa virkamiehistöä niin, että Vaasan läänin silloisen maaherran täytyi, kansan vaatimuksesta, lähteä. Nyt on poistettu Tampereella pääkatua häpäisevät punaliput — ja kansa vaatii maaherran eroa, koska hän ei käyttänyt valtuuksiaan poistaakseen nuo liput, joiden tiedettiin aikaansaavan myöskin "järjestyshäiriöitä". Vertauskohta on ilmeinen. Sillä erotuksella vain, että marxilaisvastainen rintama on nyt järjestäytynyt. Päättävä alote syntyi nyt, aivan oikein, maan puolustusvoimien taholta. Eversti Pajarin sähkösanoma kenr. Malmbergille on historiallinen asiakirja.

Onko kansannousu nyt merkitsevässä käännekohdassa? Vastatkoon siihen tasavallan hallitus. Sen konsulit, "vartijat kansanvallan valleilla", valvovat tosiaankin suuremmoisesti, sillä parempia syväyksiä isänmaalliselle kansannousulle kuin toukok. 16:nnen erinäiset "järjestelyt" ja nyt valtiovallan puolesta tapahtunut "valvominen" ei näin vaalien alla olisi voitu odottaakaan.

Jokohan nyt viimeisetkin silmät aukeavat laajoissa valkoisissa kansankerroksissa?

Piiripäällikkö Pajarin toiminta

Kulkuetta kohdanneen hyökkäyksen jälkeen hän sai kenr. Malmbergilta valtuudet toimia järjestyksen säilyttämiseksi

Kaikki tapahtui sotilaallisesti ja ilman häiriöitä

T. S. tapasi piiripäällikön perjantaina klo 12,30 puhelimitse. Tällöin syntyi seuraava keskustelu.

— Kuinka oli niin suuri joukko sk:n päällystöä koolla Tampereella? kysyimme.

— Näiksi päiviksi oli jo aikaisemmin määrätty päällystöä sotaharjoitusten kriitikkiä varten.

— Toimitteko esimiestenne määräyksestä vai omin perustein?

— Yksinomaan omin perustein.

— Olitteko asiasta yhteydessä poliisiviranomaisten kanssa?

— Olin koko edellisen päivän aina myöhään yöhön saakka. He ilmoittivat, että kaikki ilkivalta tullaan estämään. Tiedustelin silloin, käsittävätkö viranomaiset mahdollisen punalippuihin tarttumisen ja niiden poistamisen myös ilkivallaksi. Tähän sain myöntävän vastauksen.

— Tiesin kuitenkin mielialan niin kiihtyneeksi, että pidin punalippujen repimisen varmaksi asiaksi. Sen vuoksi katsoin parhaaksi ryhtyä toimenpiteisiin saadakseni asian tapahtumaan järjestyksessä ja ilman häiriöitä, joita varmasti olisi syntynyt suurten väkijoukkojen kiihtyneinä käydessä lippuihin käsiksi. Lippujen poistaminen tapahtuikin sitten täysin sotilaallisesti ja ilman mitään häiriöitä. Ollessani heti tämän jälkeen yhteydessä kenraali Malmbergin kanssa, sain häneltä täydet valtuudet vastata järjestyksestä Tampereella ja toimia sen **säilyttämiseksi.**

— Järjestyksen säilyttäminen onnistui hyvin, vaikka se ajoittain olikin vaikeaa. Asetin heti kenr. Malmbergin kanssa keskusteltuani aseelliset partiot huolehtimaan järjestyksestä. Jouduin torjumaan kiihtyneen väkijoukon esiintymisen sen pääsemättä kehittymään väkivaltaisuudeksi. Väkijoukon yrittäessä pitkillä seipäillä y.m. repiä lippuja urheilukentän aidoilta alas, näytti tilanne jo uhkaavalta. Poliisimestari oli vähäistä aikaisemmin poistunut paikalta lähteäkseen maaherran luo Nokialle. Otin silloin komennon käsiini ja määräsin poliisivartiostoa johtavan komisarion poistamaan punaiset liput ja kieltämään myös lippujen esiintymisen kulkueissa. Ilmoitin hänelle samalla kenr. Malmbergin minulle antamista valtuuksista. Samalla tiedoitin kansanjoukolle, että liput poistetaan. Ne poistettiinkin, ja kiihtynyt väkijoukko alkoi rauhoittua, vaikka se edelleen jäi paikalle. Viitisentoista minuuttia tämän jälkeen poliisimestari saapui paikalle ja toi maaherralta samanlaisen määräyksen lippujen poistamisesta. Tämä määräys olisi kuitenkin saapunut liian myöhään, sillä väkijoukon kiihtymys oli minun antaessani saman määräyksen jo huipussaan.

Ev. Pajarin eroa

vaatii hallitus. Presidentti toista mieltä.

Kunnianosotuksia ev. Pajarille

Perjantaina, tiedon tultua tunnetuksi Tampereen tapauksista päiväradiossa, lähetettiin ympäri maata piiripäällikkö Pajarille lukuisia myötätuntoisuussähkösanomia. Ehdimme täältä lähitienoilta kuulla seuraavat sähkösanomat:

Lapualta: Piiripäällikkö, eversti Pajari, Tampere. Hyväksymme täydellisesti tekonne. Olette oikea mies. — Joukko Lapualaisia.

*

Eversti Pajari, Tampere. Teitte kuin miehet vain. Iskekää. — Aktivistit.

*

Ilmajoelta: Piiripäällikkö Pajari, Tampere. Punaisuutta vastaan aina mukananne. — Etelä-Pohjanmaan piirin puolesta Pirilä. Sihto.

*

Seinäjoelta: Eversti Pajari, Tampere. Kunniaa rohkealle miehelle. — Veijola. Haglund.

*

Ev. Pajari, Tampere. Marxilaisuus hävitettävä. Olemme takananne. — Seinäjoen aktivistit.

*

Eversti Pajari, Tampere. Ollos huoleton, poikas valveill' on. — Lakeuden Sana.

*

Perjantaina iltapäivällä oli Tampereen teatteritalolla suuri kansalaiskokous, jonka täytti tuhatlukuinen kansalaisjoukko. Kokous päätti lausua julkilausuman, jossa asetutaan ev. Pajarin rohkean teon taakse kaikin voimin häntä tukien. Tilaisuuteen saapui myös monilta tahoilta sähkösanomia, Etelä-Pohjanmaalta m.m. seuraavat:

Ilmajoelta: Kansalaiskokous, Tampere. Yhdymme päätökseenne. Punaisten pilkkaa valkoisten kalliisti lunastamassa isänmaassa ei saa sallia. — Etelä-Pohjanmaan piirin puolesta Pirilä. Sihto.

*

Seinäjoelta: Kiitämme rohkeasta työstä. — Seinäjoen aktivistit.

*

Lauantaiaamun pääkaupungin lehdille ilmoitetaan, että hallitus on päättänyt vaatia piiripäällikkö Pajarin virastaerottamista, mutta tasavallan presidentti on asettunut jyrkästi tätä vaatimusta vastustamaan.

Ähtärissä

PERUSTETTU IKL:N OSASTO.

Helatorstaina pidettiin Ähtärin kirkolla IKL:n kannattajain kokous, johon oli saapunut runsaasti kansalaisia. Puhetta johti henkikirjoittaja Järvilehto, pöytäkirjaa piti maanv. Valkeinen. Yhdistys päätettiin perustaa ja johtokuntaan valittiin puheenjohtajana henkik. Järvilehto, varapuheenjohtajana maanv. Valkeinen, muina jäseninä tohtorinna Ylinen, maanv. Niemi ja maanv. Jussila, varalle toht. Ylinen ja opett. Lempinen. Lisäksi asetettiin kyläpäälliköt ja valittiin muut toimihenkilöt. Tilaisuudessa, jossa valitsi suuri innostus IKL:n asiaan, liittyi jäseniä yhdistykseen jo runsaasti ja toimintaan päätettiin ryhtyä innokkaasti.

Uusi Saksa

KANSOJEN HAMPAISSA

"Humanistien" huudot oikeassa valossaan

Muutama päivä sitten kirjoitti runoilija, tunnettu vapaussoturi Bertel Gripenberg Hbl:ssa artikkelin nimellä "Vertailua", jossa hän koskettelee Euroopan ja Amerikan nykyistä suhdetta Saksan "juutalaisvainoihin". Nämä valaisevat ja miehekkäät ajatukset on kaikkien syytä harkiten lukea, jonka vuoksi otamme kirjoituksen tähän hiukan lyhennettynä (harvennukset meidän):

Saksalaiset ovat kansallisen heräämisen huumauksessa karkoittaneet maastaan muutama sata juutalaista, tekemättä heille muutoin pahaa. Ja koko maailma liehuaa siveellisestä suuttumuksesta. On totta, että näitten maasta karkoitettujen parissa on ollut eteviä tiedemiehiä, finanssimiehiä tai nokkelia asianajajia ja sanomalehtimiehiä, jotka varmasti tulevat olemaan vaivaa tuottavia vieraita mille maille, jotka ovat heitä vastaanottaneet. Mutta kun venäläiset juutalaisten johtamina rupesivat ihmisyyden aikakirjoissa kuulumattoman hirveään häivittämissotaan kansansa parhaimpia aineksia, taiteilijoita ja kirjailijoita, porvareja ja liikemiehiä, upseereja ja aatelismiehiä vastaan — niin silloin ei huomattu mitään paheksumisen myrskyä veristä pyövelivaltaa vastaan. Maan sivistyneitä miehiä kidutettiin ja ammuttiin, ehkä miljoonittain tai karkoitettiin Solovjetskiin, kauhujen saareen, ja muihin piirmuisiin vankileireihin, missä heidät muitta mutkitta asetettiin orjantöihin ja joutuivat kylmyyden ja nälän uhreiksi, jotka heidät piankin lopettivat. Maan hienoimpia naisia raiskasivat hurjat matruusit, huligaanit ja tshekanmiehet, tehden heistä orjattaria, mikäli he eivät olleet ehtineet ajoissa paeta rajojen ulkopuolelle sivistyneempiin maihin. On merkillistä, miten nopeasti unohdetaan. Nyt karkoitetaan muutamia satoja juutalaisia täydellisesti vahingoittumattomina kohteliaita muotoja noudattaen muihin maihin, silloin kidutettiin ja murhattiin miljoonia sivistyneitä ihmisiä armotta mitä julmimmalla tavalla, näitten joukossa myös naisia ja lapsia. Nyt huutaa koko Eurooppa ja puoli Amerikkaa taivasta kohti ja raivoaa Saksaa kohtaan — silloin kirjoitettiin ehkä muutamassa oikeistolehdessä lievästi paheksuvia lausumia Venäjällä tapahtuvia hirmutekoja vastaan. Venäläisen sivistyneen säädyn ja porvariston äänet vaikenevat yhä. Veriset uhrit ovat vähitellen kuolleet tuskallista kuolemaa, joko kotimaan kidutuskammioissa tai nälästä vieraissa maissa. Eikukaan heitä kysy. Melkein kaikki Euroopan valtiot tavoittelevat neuvostohallituksen suosiota. Presidentti Rooseveltkin haluaa ojentaa Venäjälle sovinnollista kättään. Miksi? Niin, jotta U.S.A:n lukemattomat juutalaismiljonäärit saisivat tilaisuuden tehdä hyviä kauppoja ja niittää suuria voittoja. Mutta ei kukaan tahdo ojentaa länsimaan kulttuurista ja omasta elämästään taistelevalle Saksalle auttavaa kättä. Siksi, että Versailles-rauhansopimuksen määräyksien kautta köyhtynyt, ryöstetty ja nöyryytetty Saksa ei enää tarjoa ulkomaalaisille ryöstäjille yhtä suuria voitto- ja rahankiskomisen mahdollisuuksia kuin tänäkin päivänä kaikista surkeista hallituksen erehdyksistä huolimatta rikas ja houkutteleva Venäjä, jossa suunnattomat luonnonantimet vielä ovat suurimmaksi osaksi käyttämättä.

Kultainen vasikka on yhä vieläkin maailman herra, sille kumartavat kaikki maan mahtavat, rikas ja ylpeä Albionkin, mutta se kansa, joka kaikesta äärettömästä ahkeruudestaan ja kelvollisuudestaan huolimatta ei ole tilaisuudessa näyttämään maailmalle tämmöistä kultaista vasikkaa, se joutuu koko maailman sanomalehdistön yksimielisesti tahrattavaksi, haukuttavaksi ja alennettavaksi. Unohdetaan Venäjällä tapahtuneet miljoonat murhat voidakseen sitä suuremmalla innolla heittäytyä ryöstetyn ja voimattoman Saksan **kimppuun.**

Kritiikillä ei ole omaatuntoa, politiikka on likainen peli vallasta ja rahasta. Yksityinen ääni kaukaisesta Pohjolan rajamaasta ei kanna pitkälle. Mutta omantunnon rauhan takia oli puhuttava suu puhtaaksi.

"Vakanssit"

Lehdet kertovat, että raaputustieteentohtori Jussi Niukkanen aikoisi antautua sanomalehtimieheksi.

Passaahan se. Onhan se eräänlaista pöytäkirjurinvirkaa sekin. Varsinkin kun pääsee, kuten Niukkanen kuuluu pääsevän, Viipurissa ilmestyvän Maakansan toimitukseen. Sieltähän nim. entinen "pää" "Aatami" Vainio, joka myöskin oli kansanedustaja maalaisliitossa, joutui äskettäin erääseen korkeamuuriseen taloon, kun raaputteli vieraita nimiä pitkulaisiin papereihin. Nykyisenä "päänä" siellä on entinen viulutaiteilija Eero Lappalainen, sen kuuluisan Saarijärven Paavo-nimisen lehden kasvatti. Kelpaa siellä Jussin tämän Eeron kanssa soitella kansanvallanviuluja maalaisliittolaisen diplomatian sävellysten mukaan. Ilkan Artturi ja Pohjolan Sanomain Ullan Eino pitänevät edelleen jatkuvaa huolta levyjen säveltämisestä.

Toinenkin mieltätärisyttävä huhu on liikkeellä. Kenr. Sihvon pitäisi saada hyvä vakanssi sotaväen ulkopuolella ennenkuin nykyinen hallitus pakkaa kapsäkkinsä. Ja katso: Mikkelin läänin nykyinen maaherra Pulkkinen nimitettäneen piakkoin Ilomantsin tuomiokunnan tuomariksi, ja silloin on Sihvolla valtaistuin tiedossa.

Passaahan sekin. Mikkeli on Sihvolle tuttu kaupunki entuudestaan. Ikävä vain, että vähän kalliinlainen kylä. Mutta eiköhän se vielä liene elossa sellainen perhos-erkkien liitto, joka vippaa, jos tarvitaan.

Valtiollisen sotanäyttämön horisontissa on siis odotettavissa huomattavia "diplomaattisia siirtoja". Jopa on aikakin, sillä eivätköhän ne pikapuoliin tule muotiin hiukan tomerammat siirtelemiset. Kaikki viime päivien merkit viittaavat siihen.

Sosialistien puoluekokous

Vaatii aseriisuntaa Pohjois-Hämeen sk-piirissä

Sos. dem. puoluekokous lähetti helatorstaina Tampereelta pääministerille seuraavan sähkösanoman:

Pääministeri Kivimäki,
Helsinki.

Puoleentoista sataan nouseva suojeluskuntajoukko on virkapukuisen upseerin johdolla aikaansaanut levottomuuksia Tampereella. Sosialidemokraattisen puolueen liput on poliisipäällikön kielloista huolimatta häpeällisesti raastettu alas, suojeluskuntalaisia seurannut roskaväki toimeenpannut kahakoita, joissa eräitä henkilöitä piesty verille. Samalla kun panemme jyrkän vastalauseemme tätä kokoustilaisuutemme häiritsemistä vastaan, vaadimme valtiovaltaa huolehtimaan järjestyksen säilymisestä. Hallituksen määräyksiä vastaan toimiva suojeluskuntaosasto olisi rangaistukseksi riisuttava aseista ja hajoitettava. Muuten voi vaalivapauskin joutua uhanalaiseksi.

Sosialidemokraattisen puoluekokouksen puolesta:

Harvala. Tanner.

Älkää menkö merta edemmäs kalaan!

Meiltä saatte kaikkea, mitä kesää varten tarvitsette. Varastossamme löytyy hyvä valikoima **Naisten KESÄKAPPOJA** ja **LENINKEJÄ, miesten KESÄPALTTOJA** ja **PUKUJA,** puku- ja leninkikankaita monia eri laatuja, sekä kaikkea muuta vaatetusalaan kuuluvaa. Kenkiä on jokaiselle ja hinnat sopivat. Käykää ensi tilassa tutustumassa, se kannattaa varmasti.

Kuortaneen Osuuskauppa r.l.

Kuortane.

Kuortaneen Osuusmeijeri

Kuortane.

Ensiluokkaista **MEIJERIVOITA** saatavana meijeriltä sekä Kuortaneen osuuskauppojen myymälöistä.

MITÄ KUULUU KUORTANEELLE

IKL:n paikallisyhdistyksen riveissä jo lähes 800 miestä

Vaihteen vuoksi pistäydyimme Kuortaneella, "Etelä-Pohjanmaan Mäntsälässä" — niinkuin jotkut ovat ruvenneet tätä pitäjää nimittämään, ja kyllähän Kuortane tavallaan kuuluisa onkin viime ajoilta, joskaan ei nyt ihan Mäntsälän maineessa.

— Kuinka täällä jaksetaan? tiedustelimme pankinjohtaja Aukusti Luomalta, jonka tiesimme näissä ja monissa muissa asioissa pitäjän "keisariksi".

— Mitäpäs tänne. Sitä samaa kuin ennenkin. Isänmaallinen kansanliike jyllää täällä tietysti niin, että enempää tuskin tarvitaankaan. Pitäjämme on jaettu kahdeksaan piiriin, joitten päälliköillä juuri äsken oli neuvottelukokous toiminnan organisoimiseksi. Heille valittiin ryhmäpäälliköt, joita tarpeen mukaan lisätään. Tähän mennessä on jo n. 50 ryhmää, joitten päälliköt ovat piirien pääliköiltä vuorostaan saaneet ohjeet toiminnan kiinteyttämiseksi, jäsenten keräilyn jatkamiseksi y.m. Jo ennen kuin varsinainen järjestötyö täten alkuun pantiin, oli paikallisyhdistyksen jäsenluku parisataa, mutta nyt se järjestäytymisen jälkeen lähentelee kahdeksaasataa. Työ on siis täydessä vauhdissa ja kaikki ovat asialla. Pitäjän osastopäällikkönä tulee toimimaan maanv. Lauri Sippola, joka edusti pitäjäämme Vanajassa pidetyillä johtajakursseilla. Niin että kyllä täällä toimitaan. Tulkoon vielä mainituksi, että naistenkaan ei anneta olla pelistä poissa. Heidän yhteiseen Lapuankokoukseensakin otti meidän naisiamme osaa kolmisenkymmentä, joka kai aluksi riittänee. Helmikuulla meillä myös oli suuri agitatiojuhla, jonka katsomosijat olivat tupaten täydet. Juhlapuhujana oli ev. Somersalo. Kesäkuulla on suunniteltu vielä pidettäväksi suurempi paikallinen valistustilaisuus.

— Mitäs valistusta te enää oikein tarvitsette, koska teillä jo on näin suuremmoiset "meiningit"?

— Täytyyhän sitä silti. Toiminta pitää olla elävää, ja ainahan myös joissain sivukylissä Kuortaneellakin on vielä muutama muukalainen, joka ei asiaa käsitä, vaikka yleensä pitäjämme onkin tunnetussa valkoisuudessaan kansanliikkeen aatteiden läpitunkemaa. Lapuannousun aikana meillä jo oli kaikki hyvässä järjestyksessä ja miehet aina matkassa, kun tarvittiin. Eiköhän vaan Lapuan naulauskökässäkin Kuortane liene esiintynyt etumassoina, mitä lukumäärään tulee. Mehän olemme tunnettuja yksimielisyydestämme.

— Onko teillä yhtään marxilaistaloa? sia?

— On niitä ollut tietysti jonkunverran malliksi. Viime vaaleissa demot saivat täältä kokonaista 56 ääntä, mutta sitä edellisissä heitä ja kommunisteja oli yht. alun toistasataa. Kokoomus sai viime vaaleissa 1,489 ääntä, maalaisliitto vähän neljättäsataa ja piskuinen edistyskin taisi saada viisi kuusi ääntä, samoinkuin "pienviljelijät" pari kolme.

— Onko teillä yhtää marxilaistaloa?

— Oli ennenmuinoin yksi tässä kirkonkylän liepeillä. Kun sitten vuoden 1930 humaus kävi ylitsemme, pyysimme ostaa talon pois parempaan tarkoitukseen, nim. suojeluskunnalle. Mutta eivät "toverit" myyneet, vaan sensijaan kyllä — lahjoittivat sen suojeluskunnalle, joka saikin siitä hyvän kokoontumispaikan ja samalla sopivan ampumaverannan. — Niinkuin tästä näkyy, ei meillä vasemmistolaisista ole pahaa

Aukusti Luoma.

haittaa eikä senpuolesta niin erikoisesti tarvitsisi kansaa valistella, mutta kuten sanottu, Kuortaneen isänmaallinen kansa on tässä kansanliikehommassakin sitä mieltä, että aina pitää tuppi heilua, toimintaa olla pitää. Eihän tämä isänmaanasia eteenpäin mene, elleivät sen hyväksi hyökkää kaikki, jotka vaan kynnelle kykenevät.

— Mitähän muuta juteltaisiin? Suojeluskuntatyö kai tällaisessa pitäjässä ansaitsisi kertomista?

— Eipä oikein tällä hetkellä siitä taida juttua syntyä, ainakaan näin kansanliikemerkeissä. Kuten muistatte, joutui Kuortaneen suojeluskunta sen Mäntsälänkahinan jälkeen vähän niinkuin "valtionkiroukseen". Asia on ollut melkein siinä samassa pisteessä, niin että sivuuttakaamme tämä kriisikysymys toistaiseksi. Ehkähän siitä sopivana aikana kuuluu sitä enemmän.

— Entä talouselämä? Onko siinä mitään yleisölle kuuluttamista?

— Kyllä jonkunverran. On oikaistava eräs harhakäsitys. Luullaan nim. monin paikoin, että Kuortane on jonkunlainen eturivin pitäjä varakkuudessa. Se ei pidä paikkaansa. Me olemme varsin vähäväkistä kansaa. Tiukasti säästäväisyydessä eläen ja hikisesti töitä puskien täällä häthätää eletään, mutta varoista ei kannata suuria puhua. Teollisuuslaitoksiakaan ei ole hirvittävästi. Huomattavin on Länsirannan Höyrysaha, joka vuosittain sahaa toistatuhatta stand. paikkakunnan metsiä ja on kyllä koko hyvällä pohjalla. Leppälän Saha ja Mylly on myös tunnettu, ja sieltä tulee mainiota talkkunaakin.

— Kaupallisesta elämästä on mainittava, että on meillä suuri osuuskauppa, jolla on 8 myymälää. Lisää yksityiskauppiaita joitakin. Ne nähdään tietysti ilmoittajina tässä Kuortaneen numerossa. Meijereitä on kaksi, nim. Kuortaneen ja Ruonan meijerit, joiden pitäisi olla kyllä hyvillä pönkillä. Rahalaitoksia edustavat Kansallispankin konttori ja Säästöpankki. Viimemainitun talletukset ovat vähän alle 11 milj. mk., mikä on aika hyvä saavutus asukaslukuun nähden. Kirkonkirjojen mukaan asukasluku on 6,850, mutta jää se todellisuudessa alle 6,000, kun Amerikan "kultala" on täältäkin houkutellut paljon menijöitä. Osuuskassoja meillä on kaksi, Kuortaneen ja Ylijoen osuuskassat. — Ehkäpä sitä tässä jo riittääkin tämän hetken kuulemiset Kuortaneelta, vaikka tietysti olisi kuvauksia paljonkin, jos mentäisiin vielä kunnallisiin, valistuksellisiin y.m. asioihin. Mutta eivätkähän ne viikkolehteenne kaikki mahdu, lopetti haastateltavamme.

Kuortanejärven kuulua rantaa.
Suosittu kesänviettopaikka.

Hiukan Kuortaneen historiaa

Kuortane tuli Lapuan kappeliksi noin vuonna 1645, muuttuen eri seurakunnaksi 1798. V. 1835 se erotettiin Alavuden kappeliksi, mutta 1859 siitä tehtiin itsenäinen kirkkoherrakunta, jollaisena se siis on ehtinyt olla jo yli 70 vuotta.

Kuortane kuuluu niihin alueisiin, joilla on sotaisia muistoja historiassamme. Lapuan kuntaan kuuluessaan se oli niitä maita, joista Nuijasota sai alkunsa. Suomensodan aikana käytiin Kuortaneella useita taisteluja. Ryssän joukot saapuivat Alavudelta sinne elokuun 31 p:nä 1808, karkoittaen edellään Kuhajärven kohdalla olevat etuvartiot, jotka sitkeästi puolustautuen olivat vihdoin pakoitetut peräytymään Ruonan talojen luoksen Kuortaneenjärven pohjoisrannalla. Samalla he polttivat Ruonaojan yli johtavan sillan. Seuraavana päivänä ryssäin hyökätessä, syntyi ankara taistelu, joka päättyi vakuuttavaan suomalaisvoittoon. Ryssät ryhtyivät perääntymään jo yötä myöten, mutta pian saatiin selville, että suomalaisetkin olivat jo jättäneet Ruonan. Adlercreutz oli näet välttääkseen joutumasta uhkaavaan saarrokseen, vetäytynyt joukkoineen Salmeen Kuortanejärven pohjoispään itäpuolella. Salmella alkoikin sitten syysk. 2 p:nä taistelu. Se näytti ensin kallistuvan suomalaisten voitoksi, kun Lapualta saapui Klingsporin määräys perääntyä sinne. Kuortaneen tärkeätä tienristeykset joutuivat täten vihollisen haltuun. Nämä tapauksethan jokaisen muistossa vieläkin läheisesti liittyvät uljaan Adlercreutzin nimen ympärille Runebergin kuvaamina, ja on paikalle myöskin pystytetty muistomerkki.

Näiltä ajoilta peräisin on suomalaisten taisteluhenki Kuortaneellakin, josta sitten vapaussotaan osanotto oli varsin huomattava, ja saikin pitäjä kätkeä multiinsa 27:n sankaripoikansa kylmettyneen ruumiin. Nykypäivien "sisäisessä vapaussodassa" ovat kuurtanelaiset yhä ylläpitäneet isänmaallista mainettaan jämerinä ja yksimielisinä ottaessaan osaa suureen isänmaalliseen kansannousuun. Kuortane onkin Suomen kaikkein valkoisimpia pitäjiä.

Hyvä varasto

Naisten TAKKEJA, LENINKEJÄ, KENKIÄ, SUKKIA y.m.
Miesten PUKUJA, KESÄTAKKEJA, PAITOJA, HATTUJA, LÄTSIÄ, SUKKIA y.m.

Hinnat sopivat.

J. KESKI-KULJU.
Kuortane.

J. Peltokangas

Kuortane. Puhelin.

Täydellistä **SEKATAVARA-KAUPPAA** suositellaan!

Kuortaneen kunnanlääkäri

Kuortane.

Vastaanotto joka **arkipäivä klo 10—14.**
Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Sunnuntaimatkailijat

Huom!

Kuortaneella käydessä muistakaa, että siellä on

Rasinperän Majatalo

Puh. 48.

Kuortaneen Säästöpankki

KUORTANE.

Avoinna klo 10—13

Maksaa korkeimman käyvän talletuskoron

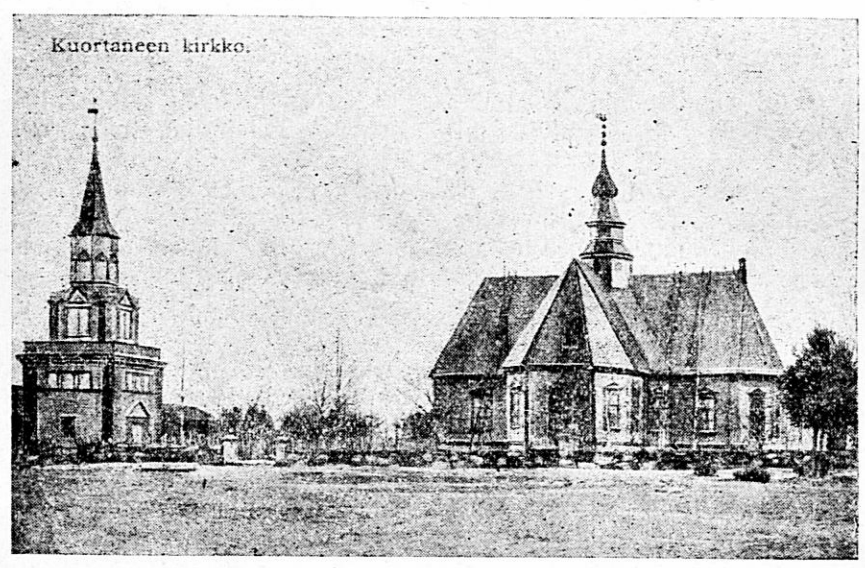

Kuortaneen kirkko.

KUORTANEEN KIRKKO.

Kuortaneen "keskitysleirille"

piti viime kesänä kuulemma kuljetettaman koko tasavallan hallitus. Niinhän ne poornilaiset "todistelivat" aina parlamenttia myöten. Tosin ei Kuurtanehella — niinkuin pitäjän alkunimi, Kuurtanes, oikeastaan taipuu — ainakaan meidän käymäsellämme näkynyt mitään sellaiseksi karanteeniksi soveliasta maapohjaa, mutta olisihan silloiselle vapaaherralliselle hallitukselle ollut muuten varsin virkistävää viettää kesälomansa siellä, sillä pitäjä on eteläpohjalaiseksi jokipitäjäksi harvinaisen luonnonkaunis, sen kun halkaisee komea 12 km. pituinen Kuortanejärvi, jonka valkeilla, ihanilla hiekkarannoilla kelpaa kesällä kellistelleidä.

Näitä tasaisia maita keskeyttävät varsin useasti laveat painanteet, notkot ja pikku mäet, jotka luovat maisemille vaihtelua, niin että ne osittain muistuttavat jo Keski-Suomen hymyileviä seutuja. Alimmat kohdat ovat keskilaaksossa, ja sivulle maanpinta verkalleen kohoaa. Pitäjää voidaan verrata kuurnaan, ja siitä arvellaan sen nimenkin johtuvan.

Ehkä tästä maisemavaihtelevaisuudesta myös jollain tavoin johtuu pitäjäläisten eteläpohjalaisittain harvinainen iloisuus ja eräänlainen herkkyys. Se on varsinkin musiikillisissa ailahduksissa ilmenevä. Kuortane onkin Etelä-Pohjanmaan kansanmusiikin huomattavimpia keskuksia. Sieltä on pantu muistiin kauniita hengellisiä ja maallisia kansansävelmiä ja monet kuulut pelimannit ovat sieltä kotoisin — puhumattakaan prof. Kuismasta, prof. Heikki Klemetistä, jonka työ ei vain musiikin, vaan muunkin taiteen alalla on kuuluisaa. Sieltä on Kuismakin perinyt koriste-, nimenomaan kirkkotaidesilmänsä, mutta Kuortaneen pirteissähän ovatkin tavallisia vanhat, leikkauksilla varustetut seinä- ja kellokaapit. Ja yleensä ovat pitäjäläiset olleet tunnettuja käsiaikaansaannoksistaan.

Mutta meidänhän piti mainita niistä ihanista hiekkarannoista. Pitäjän varsinaisen vesisuonen muodostaa Lapuanjoki, joka alkaa Virtain ja Alavuden rajalla, Suomenselän vedenjakajalla. Kuortaneella joki virtaa 1—2 km. leveässä savipohjaisessa laaksossa laskien suureen Kuortanejärveen, juostuaan sitä ennen jo pienempien Kuhajärven ja Porkkuslammen läpi. Suurjärven leveys on jopa 5 km., suurin mitattu syvyys 18 m., joten on siinä tilaa kaikenlaiselle pelille. Mutta vasta viime vuosina tämä rantamaa tosiasiallisesti on yleisemmin "keksitty". Monista lähipitäjistä, varsinkin Lapualta, Seinäojelta, Ylistarosta, Kauhajoelta y.m. virtaa sinne kesäisin asukkaita, ja nyt sinne onkin syntymässä vakituinen huvila-asutus. Itse varsinaista käyttökelpoista hiekkarantaa on noin 3 km. pituudelta, niin että sen puolesta mahtuu kesävieraita kyllä runsaasti. Etenkin sunnuntaiseutuina sinne käy vilkas liikenne aina Vaasasta saakka. Viime kesänäkin juhannuksena laskettiin päivävierailijoiden luku yli parintuhannen. Niille, jotka liikekeskuksia haluavat hyväkseen käyttää sinne matkustaessa, on suositeltava hyvää yhteyttä Seinäjoelta, josta torilta lähtee Mäntysen linja-auto joka päivä klo 15, matkaten Lapuan kautta ja palaa taas aamuvarhain takaisin.

Kuortaneella kannattaa kesäisin pistäytyä luonnosta nauttimassa ja samallahan saa tutustua pitäjän "kapinalliseen" kansaankin. Sopii nyt, arvoisa hallituskin, alkavana suvena tehdä pieni turnee näille valkoisille hietarannoille, joita se lentävä komennuskuntakin vuosi sitten suureksi tyydytyksekseen kävi tervehtimässä.

J. V:n aateserkku.

Länsirannan Höyrysaha Oy.

KUORTANE.

Myy sahattua ja höylättyä puutavaraa.

Seis huomatkaa!

Käykää tutustumassa meidän hyvin lajiteltuun **SEKATAVARAVARASTOON.** Sieltä varmasti löydätte kaikki tarvitsemanne tavarat.

Erittäin hyvä varasto juuri saapuneita **villamusliinia, voileeta, krepanetteja, pumpulikangasta,** kaikkia kahdeksaa lajia y.m.

Hyviä ja halpoja **kenkiä** ja **kesäsukkia.**

Hellin Koivisto

Kuortane.

SUOMEN ARMEIJA

ja monen suurvallan armeijat käyttävät **ENGLEBERT** autorenkaita.
TEIDÄNKIN TURHA KOKEILLA MUILLA, KAIKILLE VARMIN JA TALOUDELLISIN ON ENGLEBERT.

"MERCUR" AUTOÖLJYÄ käyttävät arvostelukykyiset autoilijat kaikkialla. Varastot ja konttori SEINÄJOELLA. Puh. 257.

FRITZ HJ. KOKKO

Poliittisia murhia

joita vapaamuurarit ja juutalaiset ovat suorittaneet

II.

Juutalaisten ja vapaamuurarien järjestämien jo mainittujen poliittisten murhien lisäksi on otettava lukuun ne miljoonien täysin syyttömäin ihmisen murhat, jotka ovat tapahtuneet vallankumouksissa. Monet johtavat vapaamuurariveljet ovat todistaneet, että yksikään viimeisen kahden vuosisadan aikana sattunut vallankumous ei ole syntynyt ilman juutalaisapua. Sitä osoittaa jo Ranskan vallankumous 1789. Sen johtavat miehet, kuten Mirabeau, Danton, Robespierre, Brissot, Desmoutin ja juutalainen verikoira Marat olivat vapaamuurareita. Ludvig 16:nnen serkku, Orleansin herttua Louis Joseph Philippe, joka äänesti kuninkaan ja kuningattaren mestaamisen puolesta, oli Pyhän Johannes-loosin suurmestari. Vallankumoustunnuksen mukaan hän sitten otti lisänimekseen "Tasa-arvo". Mutta myöhemmin joutui hänenkin päänsä tukille — oli tullut ilmi hänen diktatuuripyrkimyksensä. Tämä vallankumous maksoi Ranskan sivistyneistön suurimman osan hengen. Tosin päämestaajalla, juutalaisella Sasonilla, oli määräys säästää jokaisen henki, joka salamerkillä voi näyttää kuuluvansa vapaamuurareihin, mutta makuun päästyään tämä pyöveli antoi kirveen pudota monien veljienkin päihin, niin että kun myöskin Dantonin ja Robespierren päät olivat pudonneet, piti jälellejääneiden veljien pyytää Napoleon avuksi tätä pyöveliä vastaan.

1848 vallankumouksessa tuli hallituksen johtoon taas koko joukko vapaamuurareita. Niinpä tuli oikeusministeriksi juutalainen veli Isaac Cremineux, paenneen kuninkaan neuvonantaja. Loosissaan hän sitten kerskuili kavalluksestaan. Sama mies juuri muodosti Juutalaisten Alliansin ja 1870 hän määräsi milj. frangia keisari Wilhelmin, Bismarckin ja Moltken päästä. Ne neljä vuotta, mitkä tämä tasavalta pystyssä eli, olivatkin äärimmäisen verisiä. Monissa muissakin maissa yritettiin 1848 vallankumousta ja kaikissa niissä sangen monet menettivätkin henkensä.

Myöhempien vuosien vallankumoukset voittavat loistavasti nämä edelliset raakuuteen ja joukkomurhiin nähden. Yliveto kuitenkin oli Venäjän vallankumouksella. Sen johdossa oli juutalaisia 80—90 % ja niistä suurin osa vapaamuurareita. Kumouksen suorittivat suurmestari, ruhtinas Lvow, vapaamuurariveljet Miljukow, Kerenski ja Gutschkow. Muurariveli Trotski oli Amerikassa, jossa hänet rahoitti juutalainen pankkiiri Jacob Schiff, saksal. pankkiiri Warburgin sukulainen. Henry Ford kertoo kirjassaan "Kansainvälinen juutalainen", että nämä rahat suoritti Trotskille Tukholmassa pankkiiri Fürstenberg. Englanti tahtoi estää Trotskin matkan Venäjälle, mutta Sasakow sai aikaan, että tämän "ansioituneen kansanjohtajan" sallittiin matkustaa. Lenin, Sinovjew, Radek ja Swerdlow olivat vapaamuurareita. Montako miljoonaa viatonta ihmistä Venäjällä senjälkeen on saanut verensä vuodattaa, ei ole tiedossa. (Jatkuu ...)

PARISÄNGYKSI KEVYELLÄ NYKÄISYLLÄ

KESTÄVYYS JOUSILLA VÄHVISTETUSTA KULMARAUDASTA 750:-

LAHTI VUORIK 20 — VIIPURI LINNAK. 14
VAASA TORIN YLÄLAITA — HELSINKI HEIKINK. 14

HUONEKALULIIKE MIKKO NUPPONEN

IKL:n maakuntajuhlat

Ennakkotietoja ohjelmista

Kuten Lakeuden Sanassa jo kerrottiin, tullaan kesäkuulla järjestämään suuria IKL:n maakuntajuhlia. Nyt tehdyn päätöksen mukaan niitä tulee kesäkuulla pidettäväksi kolme, nim. Lahdessa 18 p:nä, Oripään kankaalla 24 p:nä ja Ilmajoella 25 p:nä. Juhlista muodostuu ennennäkemättömän valtavat, sillä tarkoituksena on saada niihin osanottajia mahdollisimman laajoilta alueilta, ja tulevat niissä puhujiksi IKL:n huomattavimmat puhujat. Kaikki muukin ohjelma musiikkiesityksineen y.m. on valikoitua ja laajoja ennakkovalmisteluja kysyvä. On siten syytä kaikkien isänmaallisten kansalaisten jo ajoissa painaa muistoonsa juhlapäivä, voidakseen järjestää pääsynsä.

Ilmajoella pidettävän juhlan, jonka päiväksi sattuu juhannuksen seuraava päivä, sunnuntai, ohjelma alkaa suunnilleen olla jo valmiina. Se käsittää käynnin sankaripatsaalla, kenttäjumalanpalveluksen, joukkojen tarkastuksen, päiväjuhlan sekä iltajuhlan. Puhujiksi Ilmajoelle eri tilaisuuksiin on pyydetty ja luultavasti saapuvatkin seuraavat henkilöt: maanv. Vihtori Kosola, kenr. K. M. Wallenius, joht. Hilja Riipinen, maanv. Isakki Nikkola, ev. luutn. Arne Somersalo, pankinj. Ilvari Koivisto, prof. B. A. Sundström sekä pastorit Urho Muroma, Reino Ala-Kulju, Elias Simojoki ja Erkki Kurki-Suonio.

Mitä punaiset sanovat

Tampereen lippujutun johdosta

Näytteeksi sosialistien mielipiteestä **otamme seuraavat palaset** perjantaina ilmestyneistä lehdistä:

Otsikolla "Kostamme" varustetussa artikkelissa kirjoittaa Pohjanmaan Kansa (marxil., Vaasa) m.m.:

"Ymmärrämme hyvin, että noiden "isänmaallisten" raukkojen tekoset nostattivat Tampereen työväen rehellisen **proletaarimielen** kiukun vaarallisen lähelle räjähtämispistettä. Varmasti sen kädet ovat pusertuneet nyrkiksi ja sen sisimmässä on kiehunut vilpitön viha. Mutta Tampereen työväki malttoi mielensä, hillitsi halunsa toimia "silmä silmästä, hammas hampaasta"-periaatteen mukaan, koska se tiesi, että sillä tavoin tilannetta vain pahennetaan. Miehekkäästi, ihailtavalla siveellisellä ryhdillä se vastasi niihin loukkauksiin, joita sen päälle holtittomat, ala-arvoiset ainekset sinkosivat. Se piti itsensä sellaisessa kurissa, johon vain korkealla moraalisella tasolla oleva, järjestökouluutuksen saanut ja yhteiskunnallisesti valistunut työväki pystyy."

Suomen Sos. Dem. mainitsee m.m.:

"Toisella puolen rauhallinen, mallikelpoisesti käyttäytyvä suuren tehdaskaupungin asukkaiden valtavan enemmistön muodostama työväestö, toisella puolen mielettömyyteen itsensä kiihdyttänyt äärimmäisoikeistolainen joutoväki kokoutuneena kaupungista ja maaseudulta häiritäkseen sosialidemokraattista puoluekokousta, ja pannakseen muuten rauhallisessa kaupungissa toimeen epäjärjestyksiä ja katulevottomuuksia. "Isänmaallisen kansanliikkeen" lehdet ovat viime viikkoina kansan tuomiota heinäkuun vaaleissa peläten kirjoitellet, että he pyrkivät haluamaansa "marxilaisuuden tuhoon" ainoastaan laillisin keinoin. Eilinen päivä Tampereella osoitti, minkälaisia ovat tuon joukon "lailliset" keinot: Toisten kansalaispiirien lippujen repimistä, rauhallisten ihmisten solvaamista ja veriin lyömistä, arvokkaan juhlatilaisuuden häiritsemistä pahimman roskaväen tavoin. Kysymys on kerta kaikkiaan villiytyneen joutoväen suunnittelemista ja toimeenpanemista väkivaltaisuuksista kansalaisten perustuslaissa turvattuja oikeuksia vastaan."

Toisessa paikassa sama lehti kirjoittaa:

Tasavallan sotajoukko — sellaistahan suojeluskunta on täydessä vormussaan — on taas tehnyt kapinan, jota johtamassa oli suojeluskunnan paikallispäällikkö. Kapinaksi sitä kai täytyy sanoa, kun lakien ja asetusten mukaan asetettuja ja viranomaisten suojeluksessa olevia lippuja tulee repimään sotajoukko, jota komentaa armeijan upseerin puvussa oleva upseeri ja jonka riveissä marssii armeijan joukko-osastojen merkeillä varustettuja virkapukuisia upseereja. Mäntsälän kapina on siis jälleen uusiutunut Tampereella."

Turun Sanomat (plooturintama, Turku) filosofoi:

"Tampereen liputusjutut ovat usein antaneet puheen aihetta. Tampereen kaupungin menettely liputusasioissa ei myöskään ole ollut herättämättä pahaa verta laajoissa piireissä Tampereen ulkopuolellakin. Mainitun kaupungin liputuspolitiikka on ollut eräänlaista mielenosoituspolitiikkaa, josta viisas kunnallishallinto olisi epäilemättä pidättäytynyt. Mutta vaikka Tampereen kunnallinen johto onkin omilla toimenpiteillään ärsyttänyt mielialaa ja vaikka punaiset **puolueliput** tästäkään syystä eivät tee mitään mieluisaa vaikutusta paikalliseen väestöön, niin torstain tapahtumat eivät kaiken sen valossa, mitä niistä jo tiedetään, ole minkään spontaanisen suuttumuksen aiheuttama järjestyshäiriö, vaan ovat ne suoranaista jatkoa sille "me

Uutuus Sähköllä käyvä
parranajokone "SIRAMA"

Kone on nähtävänä ja saa sen pyynnöstä myös kokeiltavaksi. jonka käyttövoimana on tavallinen taskulampunpatteri 4,5 v.
Koneella voidaan ajaa suoraan vastakarvaan, sillä terän nopeus on 100 kertaa sekunnissa, ollen kone silti ehdottomasti vaaraton.

Nurmen Sähköliike

Leppälän Saha- ja Mylly.

Om. **F. Kataja,**
Kuortane.

Sahattua ja höylättyä PUUTAVARAA myytävänä.

Kysykää kauppiailtanne hyviksi tunnettuja TALKKUNAJAUHOJA.

AAMUSIGNAALI

Pää pystyyn, suomalainen! Kajahtaa
Jo aamuvartijoitten terästorvet:
On vihdoin nostettava yöstä maa
Ja vallattava valonarat korvet,
On katkottava kynnet saatanalta
Ja paiskattava pimeyden valta
Kyykäärme-maille itärajan taa.

Sun onko korvas kuurot, Suomen mies?
Sa katseletko maatas silmin sokein,
Kun arousi-laumat saartaa ties
Ja myrkky tukkii suones tuhon tokein?
Sa etkö muista: Suomalainen povi
Ei moskoviitin toukomaaksi sovi,
Ei suomalaisen hartioille ies?!

Pää pystyyn! Lippus sinivalkean
Sa ostit kalleimmasta, totisesti.
Näit Kainin sadonniiton kamalan,
Ja kuitenkin sun sisus, kuntos kesti.
On yhä sama kansas ryhti ylväs.
Ei horju pystytetty rajapylväs,
Ei livertele kieli Lapuan.

Pää pystyyn! Kuntoon terät tapparain!
Pois ruoste hamaroista miesten miekkain!
Pois meidän maasta kiilusilmä Kain!
Pois seirenien laumat lauluin viekkain!
Pois Nowgorodin pappi punaviitta!
Pois luihu juutalainen jesuiitta!
Pois näiltä mailta parvet pilkkaajain!

Pää pystyyn! Lippuun sinivalkeaan
Sun, Suomen mies, on silmäs nostettava.
Jos tahroja on tullut vaakunaan,
Sun uusi, ehompi on ostettava!
Ei pääty voittopolku puolitiehen!
Ei pääty! Rintamassa joka miehen
On yhä pysyttävä paikallaan!

HEIKKI ASUNTA.

Markan säästö kahden vahinko,

niin käy usein, kun ostetaan tuntematonta ala-arvoista tavaraa. Me myymme kohtuullisilla hinnoilla kaikkea **SEKATAVARA-ALAAN** kuuluvia tavaroita.

LAURI KOKKILA.
Kuortane.

Kuortanelaiset huom.! **V. 1933 KESÄHATTU-UUTUUDET.**
Seinäjoen Hattuaitan varastoa uusittuna myydään polkuhinnoilla. Vanhat naisten hatut kuosittaa ensiluokkainen modistimme ammattitaidolla, joten voitte luottaa kaikkien tilaustöiden onnistumiseen.

SEINÄJOEN HATTUAITTA.
Seinäjoki, Kauppak. 6.
Om. Greta Rubin.

Itsenäisyystaistelun tutkimukset

Porin seutu itsenäisyystaistelun vaiheissa, L. J. Kaukomaa. Kustantaja Satakunnan Kirjateollisuus Oy.

Maamme itsenäisyystaistelua on viimeisten vuosien aikana käsitelty lukuisissa teoksissa. Toisissa on rajoituttu sen päätapahtumaan, vapaussodan, tarjoomaan suppeampaan aihepiiriin, mutta useissa myös laajemminkin selostaen samalla maan ja kansan kauan kestänyttä, sitkeätä pyrkimystä valtiolliseen vapauteen ja itsenäisyyteen. Kun viimeksimainitussa tapauksessa tehtävä koko maata käsittävänä olisi paisunut liian laajaksi, ovat monet kirjoittajat tätä välttääkseen supistaneet aluetta. Näin on maisteri Kaukomaakin hiljattain julkaisemassaan, otsikossa mainitussa, kirjassaan tehnyt. Siinä rajoittuu alue Poriin ja sieltä käsin ohjattuun Satakunnan osaan.

Kirja on varmaan ollut kauvan odotettu ja ilmestyttyään tervetullut Porin seudun isänmaalliselle kansan osalle, ennen kaikkia vapaussotaan ja sen valmisteluihin osaaottaneille. Sitä todistaa se, että siitä on jo toinen painos menossa.

Kaukomaan teos on laaja kuvaus. Ja sellaisena se sisältääkin paljon yksityiskohtaisen tarkkoja tietoja oikeustaistelumme alkuajoilta lähtien. Voisi sanoa, että siinä tekijän pyrkimyksenä onkin ollut koota kaikki käytettävissä olevat lähteet yhdeksi kokonaisuudeksi. Kun kirjasta alunperin ei liene ollut tarkoitus tehdä mitään lähdekirjaa, mistä vastainen tutkimus hyötyisi, vaan kylläkin yhtenäinen kuvaus tapahtumien kulusta, lukija tuntee melkoista pettymystä, sillä kerronta jää tästä syystä vaille viehätystä, tuntuu pitkävetiseltä ja saman asian kerronnalta.

Kuvauksen siirtyessä myöhempään aikaan, tapahtumiin maaliskuun vallankumouksen ja vapaussodan alkamisen välille, tuo liiallinen laveasanaisuus ja pienten sivuseikkojen esittäminen on kerrassaan häiritsevää. Lähdekirjaksi tarkoitettuna ne kyllä hyvinkin puolustaisivat paikkansa, mutta ei teoksessa, jonka tarkoituksena on ollut antaa yhtenäinen kuvaus kaikesta siitä, mitä Porin seuduilla on maan itsenäisyystaistelussa taisteltu puolesta ja vastaan.

Edellä olevan huomautuksen oikeutus käynee selväksi, kun vertaa teoksen eri osien laajuutta ja todetessa, että kuvaus vapaussodan vaiheista Satakunnan rintamaosalla on supistettu lyhyeksi yleiskatsaukseksi. Kirjoittaja kyllä nimenomaan huomauttaa tehneensä tämän siksi, että niistä on jo varemmin julkaistu sekä hyviä yleisesityksiä, että monia yksityiskohtaisiakin kuvauksia. Siitä huolimatta, että niin onkin laita, ei tässä suhteessa typistys olisi saanut mennä niin pitkälle kuin nyt on tapahtunut. Teos on sillä menettänyt melkoisesti ja käynyt rakenteeltaan epäsuhtaiseksi.

Paitsi näitä yleisiä huomautuksia, tekee myös mieli kajota pariin yksityiskohtaisempaan kohtaan. Toinen koskee tekijän jotenkin mielivaltaista alueen silpomista. Siitä huolimatta, että kirjan esipuheessa tekijä nimenomaan mainitsee teoksen puitteiksi Porin ja sieltä käsin johdetun toimialueen, on osia viimeksimainitusta kuitenkin jätetty kokonaan ulkopuolelle, nim. Hämeenkyrön ja Viljakkalan pitäjät. Vai eikö kirjoittaja ehkä tiedä, että nämä vielä kauvan vapaussodan jälkeenkin kuuluivat Porin piiriin ja olivat varsinkin vapaussodan valmisteluissa kiinteässä yhteistoiminnassa Porin keskuksen kanssa. Ei suinkaan tähän liene vaikuttanut eräät kahnaukset, jotka kirjoittajalle eivät nekään liene jääneet vieraiksi.

Ettei kirjoittaja aselaiva "Eguity"n lastin murheellisista vaiheista myös ole saanut täydellisiä ja täysin tarkoituksellisuudesta vapaita tietoja, on valitettava asia. Tuntuu siltä kuin tiedot olisivat liian yksipuolisesti hankittu taholta, jonka arkuus ja saamattomuus oli anteeksiantamatonta, ja kuin sitä tavallaan koetettaisiin puolustaa.

Tällaisessa teoksessa, jos missään, on ainehiston vertailu ja kritiikki vaativaa työtä. Lähteet ovat suurelta osalta muistitietoja ja sellaisina saavat helposti värityksen, joitten varassa on vaikea osua kunnolleen keskitielle. Jos tekijä itse olisi ollut tapahtumissa mukanaolijana, olisi hänelle varmaan ollut helpommin ratkaistavissa monet kohdat. Tietysti ajan niukkuus, vajaa vuosi, mikä määräaikaan valmistumisen vuoksi oli käytettävissä, asetti myös rajoituksensa.

Kaukomaan teoksella on kaikesta huolimatta ansionsa. Se sisältää paljon tähän saakka hajallaan ollutta asiatietoa varsinkin itsenäisyystaistelun aikaisemmista vaiheista Porin puolessa. Lähdekirjana vastaisille tutkijoille sillä onkin siitä syystä suurta hyötyä. Sen sijaan jää se nautinto, mikä mukana olleille tapahtumien kulun mieliin palauttamisesta viehättävässä muodossa olisi saattanut olla, tässä teoksessa vähäiseksi. **T.**

HUOM.! **HUOM.!**

Seinäjokisille ja ympäristöläisille

ilmoitan täten, että olen avannut talossani Valtionk. 7

Rauta- ja Taloustarpeiden kaupan
ja sulkeudun arv. ostajapiirin suosioon.
Erikoisen hyvä maaliainevarasto.

Kunnioittaen **S. E. HAKALA.** **Seinäjoki.**

KALEVA Seinäjoki.
SUOMALAINEN ÄÄNIELOKUVA
"Meidän Poikamme merellä"
SAAPUU HELLUNTAIKSI.

Tiedonanto
asiamiehillemme ja tilaajillemme

Sen johdosta, että meidänkin lehdelle on ilmaantunut joitakin **petollisia asiamiehiä,** pyydämme tiedottaa:

Muutamat asiamiehet eivät karhuamisista huolimatta ole vielä edes **vastanneet** tilitystä koskeviin tiedusteluihimme, joten meidän on ollut pakko saattaa muutamia petollisiksi osottautuneita n.k. kierteleviä asiamiehiä jo viranomaisten käsiin. **Tilaajia,** jotka tällaisilta ovat lehden tilanneet, kehoitamme siitä meille **heti ilmoittamaan** ja sikäli kuin eivät ole heille maksua suorittaneet, lähettämään sen **konttoriimme** suoraan, ettei lehden lähetystä tarvitse keskeyttää. Myöskin pyydämme tilaajia kirjoittamaan, jos heillä on **epäilyksiä** joidenkin asiamiesten tilitysmahdollisuuksista.

Niitä asiamiehiä, jotka, vaikka eivät vielä ole voineet tilitystä suorittaa, eivät kuitenkaan ole siitä meille ilmoittaneet, pyydämme **heti kirjoittamaan** meille, ettei konttorimme joudu väärinkäsitykseen pitää heitä edellämainittujen petollisten asiamiesten listalla, jollainen on helposti mahdollista näiden epärehellisten aikaansaamien kolttosien takia.

Niin asiamiehille kuin tilaajille yleisesti huomautamme, että koska puolivuosiaika jo on lähestymässä, emme voi lehteä jatkuvasti enää lähettää, **ellei maksua ole suoritettu** aivan ensi tilassa.

Kaikkien niiden asiamiesten nimet, joiden kanssa joudumme epärehellisyydestä aiheutuviin rettelöihin, tulemme **julkaisemaan** lehdessämme ja samalla ilmoittamaan heidät **viranomaisten** toimenpiteitä varten.

Varoituksia
vankilaa varten

Terveisiä vankilasta! Kävimme siellä kärkipartiona Mäntsälän suurelle rikollisjoukkiolle, joka sinne pikapuoleen vietäneen nuortasavaltalaisten helpotuksenhuokauksien tahdissa.

Siellä linnassa voidaan erittäin hyvin. Lattioita vahataan ahkerasti ja aina välillä syödään. Tehdäänpä siellä muutakin työtä ja kovasti tehdäänkin. Me valmistauduimme tenttiin. Luimme niin, että silmät iskivät tulta ja parantelimme vatsakattarria — jota tosin ei vielä ole — vedellä ja leivällä. Siten meni viisi vuorokautta keittoruoilla yhdessä vuorokaudessa ja koko ilkivaltaisuutemme kahdessatoista päivässä. Se on jo menoa se.

Mutta yhden neuvon tahdomme antaa kokemuksiemme perusteella teille, jotka sinne lähtöön valmistaudutte. Me siellä nimittäin plaskasimme itsemme ja aivan pahemman kerran. Hävettää oikein ajatellessa, kuinka vähän olemme olleet tilaisuudessa perehtymään rikolliselämään. Emme ymmärtäneet vielä kaiken maailman niksejä sinne mennessä, emmekä ymmärrä nähtävästi kaikkia vieläkään. Siltä ainakin tuntuu.

Kun siis astutte vankilaan, niin muistakaa, että siellä on ohjesäännöt, joita on noudatettava. Ja vaikka ette kaikkia tietäisikään, niin noudatettava niitä on sittenkin. Tehän olette roistoja. Samanlaisia kuin ne toisetkin ovat. Oma syynne, jos ette ole aikaisemmin rötöstelleet ja käyneet niiden vuoksi syömässä kruunun leipää tai rieskaleipää. — Riippuu siitä, kumpaako vatsa sietää.

Meidän ollessamme siellä, sattui suorastaan kauhea tapaus. Se loukkasi tapoja, asetuksia ja ehkäpä perustuslakejakin. Eräänä sunnuntai-iltana alkoi ulkoa kuulua "Kytösavun aukeilla mailla on kansa ..." Me, joka olemme pahimman sortin roikale, nostimme tuolimme — valmistettu koivusta eikä jakarandapuusta!? — ikkunan viereen, nousimme sille ja — kurkistimme ulos. Ajatella! Nousta kruunun tuolilie ja katsoa ulos! Että ilkeääkin!

Mutta niin me vain teimme. Kohta kuulin ovelta naputusta. Astuimme alas ja katsoimme mitähän asiaa siellä mahtaisi jollakin toisella vangilla olla. Muistimme kuitenkin silloin, että vankisääntöjen 6 pääluokan b-momentti kieltää "pyrkimästä yhteyteen toisessa vankisuojassa olevien vankien kanssa". Sentähden vain hymähdimme ja nousimme takaisin tuolille ja — katsoimme jälleen ulos! Niin, ulos, vankilan muurin yli sinne, mistä tuo laulu kuului.

Näimme siellä useita henkilöitä, jotka tervehtivät meitä kättään nostaen. Ja — me vastasimme heidän tervehdykseensä samalla tavalla ! !

Jälleen kuului ovelta nakutusta. Katsahdimme sinne, mutta mieleemme tuli samassa vankisääntöjen 104 pääluokan g-kohta, jossa sanotaan: "Vangin esiintyminen tulee olla rauhallista ja arvokasta". Sentähden käänsimme päämme ehdottomasti rauhallisesti ja arvokkaasti ikkunaan päin ja ajattelimme, että nakuta mitä nakutat, mutta me noudatamme pykäliä ja momentteja ja olemme äärimmäisellä laillisuuskannalla.

Mutta vielä katin jalka! !

Seuraavana päivänä ilmoitettiin meille, että olemme jatkuvasti niskoitelleet ja aiheuttaneet pahennusta, minkä vuoksi saamme mennä siitä tekemään selvää ja saamaan tuomion.

Ällistyimme siitä suuresti. Kenelle tässä olemme niskuroineet, kun kukaan ei ole käynyt sellissämmekään. Olisikohan jotakin jäänyt tekemättä? Tarkastimme hyllyn, sängyn, pöydän, likasangon ja lyhyesti sanoen koko sellin kaluston. Vihdoin löysimme yhden suuren lutikan, joka tyytyväisenä nousi seinään nostettua sänkyä pitkin. Nostimme sen — tietysti rauhallisesti ja arvokkaasti — lattialle, riisuimme kengän vasemmasta jalastamme ja lyödä mäikäytimme niin että vankila kumahti. Huokasimme helpotuksesta, kun saimme sen tehdyksi. Ajattelimme näet, että tuo **se olikin riidan syynä.** Vartija oli sen varmaan nähnyt jatkuvasti ja me yhtä jatkuvasti olimme olleet mihinkään voimatoimenpiteisiin ryhtymättä. Se oli tietenkin jatkuvaa niskoittelemista.

Otimme käteemme vankisäännöt, josta pelosta vapisten ryhdyimme hakemaan sellaista kohtaa, jossa määrätään rangaistus vankilassa tavatun lutikan jatkuvasta tappamatta jättämisestä. Mutta silloin huomasimmekin, että siellä on erikoinen momentti, jossa sanotaan: "Akkunaan ei saa kiipeillä ..."

Siinä se vika olikin loppujen lopuksi, ajattelimme. Ja niin olikin. Olimme rikkoneet sääntöjä nousemalla tuolille ja katsomalla ikkunasta vankilan muurin yli — vapauteen. Lisäksi olimme antaneet "merkkejä" siellä "rajan" takana oleville.

Valitamme erehdystämme, sillä pitihän meidän muistaa, että olimme rikollinen ja niin ollen velvollinen tietämään tuollaiset asetukset — tai että olisi ainakin täytynyt hypätä alas tuolilta heti ensimäisen ovelta kuuluneen kilahduksen jälkeen. Niinhän toisetkin roistot kuuiemma tekevät.

Onneksi erehdyksemme ymmärrettiin; — kiitos vielä tavattavan oikeamielisyyden.

Mutta: noudattakaa vankilan sääntöjä, vaikka ette niitä tiedäkään! Nykyään on niin vähän oikeamielisyyttä. Ja käyttäytykää "rauhallisesti" ja arvokkaasti", vaikkapa tuo momentti tulikin meidän kompastuskiveksemme. **Ilkka.**

— **Tukkijoella** esitetään tänä iltana klo 20 Seinäjoen sk:n toimesta Rautat. talolla. Yleisöä kehoitetaan saapumaan ajoissa paikalle, sillä esitys alkaa täsmälleen. Lippuja saa tilata Nygréniltä.

— **Oikaisuna** lehtemme viime numerossa olleeseen katsaukseen: "Liputuspoimintoja" on meille ilmoitettu, ettei niitten henkilöitten joukossa, jotka Seinäjoen marxilaistalolla tapahtuneen pakkoliputuksen johdosta ovat seurakunnan rovastille soitelleet, ole ketään kansakoulunopettajaa.

Kiitos

Seinäjoen Rintamamiehiä kiitän muistorikkaasta Helsinginmatkasta 16. 5. 33.
Rinta-Nikkola.

Menkää kihloihin!

Lähtekää asialle Seinäjoelle. B. KETURI on siellä Teitä varten. Osataan siellä kaupat järjestää Teidän eduksenne. Hintojen puolesta aina sovitaan.

Urheiluseuroille palkinnot aina sopivat!

B. KETURI

Seinäjoki, Kauppakatu 6. Puhelin.

Seinäjoen Kangasliike (ent. Honkavaara)
Miesten ja poikasten pukuja varastossa.
Pukua ostaessanne tiedustelkaa hintojamme.
VILLAMUSLIINI- Y. M. UUTUUDET SAAPUNEET!

Vala valkealle Suomelle

(Rauman Karjalaseuran juhlassa 29. 4. —33.)

Yli taiston kenttien veristen
on kulkenut Suomen suku.
Soi tykkien pauhina jyristen:
Ei Suomen Leijona nuku!

Se tuntee terästä jänteissään,
ja leimuten miekka hohtaa.
Se miehet, sankarit jäljessään
vapauteen, voittoon johtaa.

Mut kunnian kentillä vaieten
sankarivainajat lepää.
Käsi, äsken mi iski rautainen,
ei asetta kanna enää.

Näin vapaus verellä ostettiin,
oli raskas voiton hinta.
Vala vainajain luona vannottiin
sitä sykki joka rinta:

"Ei ryssien nagaikka milloinkaan
tätä maatamme sortaa saa.
Sen puolesta taistoon ja kuolemaan
yhä poikasi kiiruhtaa.

Me raudalla torjumme kaiken sen,
mi nimeä Marxin kantaa.
Veri joka rienaajan punaisen
on kastava Suomen santaa".

Näin vapauskeväänä vannottiin,
kun lyötihin ryssä maasta.
Siten hammasta purren päätettiin:
Pois ryssän ja Marxin saasta!

Kului rauhan vuosia viisi, kuus,
valat unhon virtaan hukkui.
Yhä kiihtyi punainen irvokkuus,
mut vallanpitäjät nukkui.

Yli Pohjanmaan, yli Suomenmaan
tuo riemukas huuto kaikui.
Se kaikui Lapista Laatokkaan,
sitä merten rannat raikui:

"Alas punarääsy, mi pilkaten
koko maatamme saastuttaa.
Alas ryssän kätyri punainen,
tuhoks' maamme mi uurastaa".

Ja kansamme nous kuni yksi mies,
taas puhtaaksi kilpi pestiin.
Taas lämmitti, valaisi kotilies,
kun Marx meni ryssän kestiin.

Niin taas tuli Suomesta valkoinen.
Kuka vastaa: Kauanko näin?
Me, me vastaamme, joukot nuorien,
mekin vannomme paljain päin:

"Ei ryssien nagaikka milloinkaan
tätä maatamme sortaa saa.
Sen puolesta taistoon ja kuolemaan
yhä poikasi kiiruhtaa.

Me raudalla torjumme kaiken sen,
mi nimeä Marxin kantaa.
Veri joka rienaajan punaisen
on kastava Suomen santaa".

Tauno Koskela.

Materialismin köyhyys

Meidän monissa suhteissa kehuttu nykyaikamme on edistyksen, nimenomaan teknillisen edistyksen voittokulunkin huomioonottaen, jonkalaista vastaavaa rynnistystä ei vuosituhanneet ole nähneet minkään inhimillisen elämänlajin linjalla, sittenkin eräässä suhteessa kuolleessa pisteessä, jopa ehkä taantumuksenkin tilassa. Tarkoitamme tällä sitä materialismin — aineellisuuden — tilaa, joka on nykyajalle niin tunnusmerkillinen. Kulttuurimme, josta niin ylpeilemme, on enemmän pintakiiltoista farisealaisuutta, konekulttuuria ja poliittista porsastelua kuin todellista syväänluotavaa tutkimista olemuksestamme ja tehtävistämme maailmankaikkeudessa. Kysymys uskonnosta ja sieluelämän perustekijöistä kuitataan Euroopassa yhdellä ainoalla sanalla: yksityisasia. Ja Venäjällä, jota ei voi lukea Eurooppaan eikä eräissä suhteissa Aasiaankaan, sama asia koetetaan poistaa tajunnastakin bolshevistisen dogmiopin iskulauseella "uskonto on oopiumia kansalle!" Sanotaan, että nykyajan vauhti on sellaista elämänvauhtia, ettei ole aikaa syventyä sellaisiin "turhiin"; käytännöllinen elämä vie ajan.

Tämä väite on kumottavissa parilla kolmella tosiasialla. Ensiksikin: samat "vauhdin tiedemiehet", jotka näin sanovat, laskelmoivat, että maapalloamme ei uhkaa mikään ulkoinen hävitysvaara (auringon kylmentyminen, törmäys toisiin planeettoihin t.m.s.), ainakaan seitsemäänkymmeneen miljoonaan vuoteen! Mihin meillä on siis sellainen kiire, ettemme ehdi syventyä edes pintapuolisesti sellaisiin "turhuuksiin" kuin esim. uskonto ja elämänvakavuus on? Vai onko ehkä sopivampaa, että sellaisia asioita aletaan pohtia syvemmin vasta kuudenkymmenenyhdeksän miljoonan vuoden kuluttua! Toinen asia: samat herrat laskevat, että maapallomme on ylikansoitettu parin-kolmensadan vuoden kuluttua. Eikö senkin tähden tulisi siis jo kiinnittää vakava huomio, asioihin, joita ei ole voitu ratkaista viidenkuudentuhannen vuoden aikana! Yksityisasiako? Onko Isänmaa yksityisasia? — tehdäksemme rinnastuksen, joka tavallaan hyvin läheltä sivuaa kysymystä. Kolmas asia: joka oikeastaan yksinkin antaa väitteellemme sen vaatiman tuen, on se, että silloin kun meille joko itsellemme tai hyvin läheiselle henkilölle, astuu esiin kuoleman väistämätön majesteetti, tajuamme hetkessä turhuuksien turhuuden ja kaipaamme asiaan selvitystä laajemmassa merkityksessä. Emme ole enää yksityishenkilö, jolla on vain "yksityisasia", vaan osa kaikkeudesta, joka ainakin hetkittäin tahtoisi avata tai ainakin raottaa sitä esirippua, jonka otsikossa useimmille on kirjoitettuna: TERRA INCOGNITA, (tuntematon maa).

Juuri tuo kolmannessa väitteessämme esiintyvä kuolema ja siihen eroittamattomasti liittyvä iäisyyskysymys tuo välähdyksessä esiin aineen mitättömyyden ja henkisten kysymysten mittaamattomat arvot. Nykyisyys on välitila, jota ympäröi elämän palkeille lavastettu kulissirakennelma, jonka rakennelman heikkoudet me eräinä hetkinä tajuamme tulevan todellisuuden ja valtavien perspektiivien rinnalla melkoisen mitättömiksi. Ollaksemme parempia ja tullaksemme paremmiksi me tarvitsisimme useammin avartavia hetkiä, jotka tuovat meille vavahduttavat terveisensä ikuisuuksien äärettömyyksistä, sammumattomasta valosta.

On kyllä totta, että olemme välttämättömyyden pakosta sidottuja materiaan, emmekä absoluuttista totuutta koskaan löydä sen rajoissa. Mutta ne tuulahdukset, jotka eräinä hetkinä saavat meidät irti aineellisuudesta, todistavat sen rikkauden olemassaolosta, jota ei voi paino- eikä pituusmitoissa määrätä. Sentähden noina hetkinä elämme täydellisempää ja sydäntäyteisempää elämää kuin koskaan silloin, kun ajatuksemme on sidottu liian tiiviisti ulkonaisiin puitteisiin ja tottumuksen tuomiin kaavoihin, joihin melkein kaikkiin, tavalla tai toisella, vaikuttaa tylsistyttävä ja kylmä aineellisuus.

Me tunnemme materialismin köyhyyden painavan yhteiskuntaamme, ja siksi tulisikin meidän kunkin, ainakin omassa itsessämme, etsiä hetkiä, jotka edes tilapäisesti toisivat meille vapautta sen kyynillisistä kahleista. — Silti ei tarvitse aliarvioida niitä puitteita, jotka meille on annettu elämämme kehyksiksi, vaan annettava niille kuuluva arvonsa, silti tekemättä aineellisuudesta kahletta tai epäjumalaa, jonka varjoon kaikki vakava pyrkimys haihtuu.

Lapualla 1933.

Tauno Aro.

Suosikaa ilmoittajiamme!

Kysykää aina vaan parasta.

Sellaisia ovat ITÄLEHTO & KANTALAN erinomaisiksi tunnetut **virvoitusjuomat ja leipomotuotteet.** Saatavana jälleenmyyjiltä sekä suoraan liikkeestä Ilmajoen kk.
ITÄLEHTO & KANTALA,
Ilmajoki. Puh.

Varastoomme saapunut:
Polkupyöriä ja -osia, lastenvaunuja, Nokian autorenkaita y.m.
Akkunalasia laatikoittain uskomattoman halvalla.
HAKALAN RAUTA- JA TALOUSKAUPPA.
Seinäjoki, Valtionk. 7.

Linja-autoliikenne
ALAVUS—KUORTANE—LAPUA
sunnuntaisin kesäk. 1 päivästä 1933.
Lähtee Alavudelta matkailijakoti Kerhosta kello 7 aamulla.

Kuortane kk.	7,45	a.p.
Ruona	8,00	„
Toppari	8,25	„
Saapuu Lapualle	9,00	„
Lähtee Lapualta	5,45	i.p.
Toppari	6,05	„
Ruona	6,40	„
Kuortane kk.	7,00	„
Saapuu Alavudelle	7,45	„

Lähtee ylimääräiselle matkalle Kuortaneen järvelle 9,30 Lapualta ja takaisin järveltä 4,30.
JUHO MÄNTYNEN.

Leikatkaa irti ja säilyttäkää arkisen entisen aikataulun mukaan!

Turvepehkua
erittäin kuivaa ja hienoksi jauhettua 12 p. kilo koeasemalla.
Huom.! Ehdottomasti tehokkainta ja halvinta täytettä.
Koeasema,
Tuomikylä.

M. Jokiniemen PARTURILIIKE
Seinäjoki, lähellä yhteiskoulua,
jossa asiakkaita huolella, työntuntemuksella ja muoteja seuraten palvellaan.
Koululaisilla alennus

Ostetaan ja myydään
käytettyjä miesten pukuja ja polkupyöriä.
Seinäjoen Osto- ja Myyntiliike
A. Perttu.

MAALAUSLIIKE S. V. SUOMINEN,
Seinäjoki, Kalevank. 5, p. 327.
Suorittaa kaikkia maalaustöitä ammattitaidolla. Pyytäkää kustannusarvioita.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: **Vilho Viita.**

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.